

Consell General de les Valls

Acta Núm. 2/1992

Sessió Constitutiva de la Nova Legislatura

—22 d'abril de 1992—

El dia vint-i-dos d'abril de mil nou-cents noranta-dos, dimecres, s'ha reunit a la Casa de la Vall el M.I. Consell General, en la seva composició sorgida de les eleccions celebrades els dies 5 i 12 d'abril de 1992, d'acord amb la convocatòria formulada pel M.I. Sr. Síndic General de la legislatura precedent, tramesa en aplicació d'allò que estableix l'article 6, apartat 1r., del Reglament de la M.I. Assemblea, per tal de celebrar la Sessió Constitutiva, i amb l'ordre del dia següent:

**Punt únic:
Elecció del Síndic i Sub-Síndic Generals.**

Sota la presidència del M.I. Sr. Miquel Naudí Casal, Conseller de més edat de la Parròquia de Canillo, assisteixen:

Per Canillo	El M.I. Sr. Josep Areny Fité, la M.I. Sra. Bibiana Rossa Torres i el M.I. Sr. Josep Casal Casal.
Per Encamp	Els MM.II. Srs. Josep Dalleres Codina, Josep Marsal Riba, Jordi Torres Alís i la M.I. Sra. Maria Reig Moles.
Per Ordino	Els MM.II. Srs. Albert Pujal Trullà, Enric Dolsa Font, la M.I. Sra. Olga Adellach Coma i el M.I. Sr. Andreu Gaspà Picart.
Per La Massana	Els MM.II. Srs. Modest Baró Moles, Josep Garrallà Rossell, Daniel Armengol Mora i Guillem Areny Argelich.
Per Andorra la Vella	Els MM.II. Srs. Jordi Farràs Forné, Jaume Bartumeu Cassany, Miquel Armengol Pons i Robert Cassany Vila.
Per Sant Julià de Lòria	Els MM.II. Srs. Joan Santamaria Tarré, Joan Pujal Areny, Ladislau Baró Solà i Pere Altimir Pintat.
Per Escaldes-Engordany	El M.I. Sr. Miquel Aleix Areny, la M.I. Sra. Nadia Aleix Tugas i els MM.II. Srs. Ramon Canut Bové i Antoni Jordi Areny.

A un quart d'onze del matí, aproximadament, el M.I. Sr. Miquel Naudí Casal declara oberta la sessió, després de l'oració i d'haver comprovat els membres assistents, i els adreça els mots de salutació següents:

“Molt Il.lustres Senyores i Senyors,

D'acord amb les previsions del Reglament d'aquesta Molt Il.lustre Assemblea, em recau l'alt honor, com a Conseller de més edat de la Parròquia de Canillo, de presidir aquesta Sessió Constitutiva del M.I. Consell General.

Tots coneixem les especials circumstàncies que Andorra ha viscut en els darrers temps, que van comportar l'autodissolució de la Cambra i la convocatòria d'unes eleccions anticipades, com a fruit de les quals ens trobem ara aquí reunits per tal d'iniciar una nova legislatura i procedir, com és preceptiu, a l'elecció dels nous Síndic i Sub-Síndic Generals.

Es doncs amb l'emoció pròpia d'aquests moments, amb plena consciència de l'alta responsabilitat que ens recau i de que totes les mirades del país estaran pendents de les nostres actuacions, que dono una cordial benvinguda a tots els nous elegits, acompanyada de la meua més sincera enhorabona, i formulo vots perquè tots plegats tinguem l'encert necessari per dur el nostre país vers la prosperitat.

Abans de finalitzar, permeteu-me també que adreci unes paraules de record i reconeixença als Srs. Albert Gelabert Grau i Josep Casal Puigcernal, Síndic i Sub-Síndic Generals de l'anterior legislatura, així com al Sr. Josep Maria Beal Benedico, el qual va deixar el càrrec de Síndic General a causa de la malaltia que el va afectar. A tots ells agraeixo la seva labor i dedicació.

Seguidament podem procedir a l'examen de l'únic punt previst en l'ordre del dia d'aquesta Sessió Constitutiva del M.I. Consell General.

Moltes gràcies per la vostra atenció.”

A continuació fa donar lectura a l'ordre del dia.

Acte seguit, demana als MM.II. Srs. Consellers Generals que proposin llurs candidatures per als càrrecs de Síndic i Sub-Síndic Generals.

El M.I. Sr. Josep Casal Casal manifesta que, en nom d'un grup de Consellers Generals, proposa la candidatura del M.I. Sr. Jordi Farràs Forné, per al càrrec de Síndic General, i del M.I. Sr. Josep Marsal Riba, per al de Sub-Síndic General.

Tot seguit, demana si hi ha algun altre M.I. Conseller General que desitgi proposar altres candidatures i, atès que no es formula cap més proposta, suspèn per uns minuts la sessió, a fi de preparar l'urna i les paperetes.

La sessió es reprèn a tres quarts d'onze del matí. El M.I. Sr. Miquel Naudí Casal indica que es procedirà directament a la votació per al càrrec de Síndic General, que ha d'ésser secreta, d'acord amb les disposicions de l'article 27 del Reglament del Consell General. Explica, així mateix, el procediment per a aquest tipus de votació, establert per l'ús i el costum, consistent en què els MM.II. Srs. Consellers Generals, un a un segons l'ordre protocol·lari, s'aixequin de llur escó, prenguin una papereta amb el nom del candidat i una altra blanca, així com un sobre, de la taula presidencial, i surtin de la Sala de Sessions per aïllar-se en el

despatx de la Sindicatura i introduir en el sobre la papereta de la seva elecció. En retornar a la Sala de Sessions, dipositaran el sobre dins de l'urna.

Immediatament, s'inicia la votació. Mentre que el M.I. Sr. Miquel Naudí Casal ha votat, ha estat substituït en la presidència pel M.I. Sr. Josep Areny Fité.

Finalitzada la votació, es procedeix a l'escrutini, que dóna el resultat següent:

- M.I. Sr. Jordi Farràs Forné	28 vots.
- Blancs	0 vots.

En conseqüència, el M.I. Sr. Miquel Naudí Casal declara elegit com a Síndic General el M.I. Sr. Jordi Farràs Forné.

La proclamació d'aquest resultat és acollida amb aplaudiments.

Seguidament es procedeix a la votació per al càrrec de Sub-Síndic General, que es desenvolupa segons el procediment ja descrit. El resultat de l'escrutini és el següent:

- M.I. Sr. Josep Marsal Riba	26 vots.
- Blancs	2 vots.

En conseqüència, el M.I. Sr. Miquel Naudí Casal, declara elegit com a Sub-Síndic General el Sr. Josep Marsal Riba.

La proclamació del resultat és acollida novament amb aplaudiments.

El M.I. Sr. Miquel Aleix Areny demana a la Presidència autorització per fer una manifestació en nom dels Consellers de la Parròquia d'Escaldes-Engordany i en rebre aquesta, cedeix la paraula al M.I. Sr. Antoni Jordi Areny, el qual intervé en els termes següents:

"Els Consellers Generals d'Andorra elegits a la Parròquia d'Escaldes-Engordany, després d'aquest transcendent acte que, sense dubte, tindrà la qualificació històrica que es mereix, amb el permís de la M.I. Presidència i dels MM.II. Consellers Generals presents, tenim a bé:

- Felicitar a la M.I. SINDICATURA avui elegida per un ampli consens del M.I. Consell General.

- Expressar l'alt honor que ressentim en fer part d'aquest històric CONSELL CONSTITUENT D'ANDORRA, quina prioritària missió és la d'assolir LA CONSTITUCIO ESCRITA PER A ANDORRA.

CONSTITUCIO ESCRITA QUE:

Convertirà el Poble Andorrà en Poble Sobirà.

Convertirà ANDORRA en un estat modern, democràtic i de dret.

Permetrà el reconeixement internacional d'ANDORRA.

Consolidarà la garantia de la igualtat i la de la no arbitrietat.

- Expressar la nostra més ferma voluntat de consens en el si del Consell General, a través del diàleg i de la concertació, per, en el plaç de temps més breu possible, vist aquest ampli consens d'avui, poder aprovar:

La revisió del Codi de la Nacionalitat.

La nova llei electoral i de referèndum.

La nova representativitat del Consell General, paritària entre el territori i la població, garantia de l'equilibri nacional i de la durada del futur sistema parlamentari andorrà, i finalment,

el text definitiu Constitucional, pel procediment emprat en el si de la Comissió Tripartida, assumint la part del Text negociada fins a la data entre la comissió negociadora del Consell General i els Serveis dels Coprínceps.

Adoptades les lleis fonamentals citades i el Text Constitucional per aquest M.I. Consell General avui constituït en Consell Constituent, el poble andorrà, sobiranament, haurà d'adoptar la CONSTITUCIO ANDORRANA per REFERENDUM NACIONAL, legitimitant la tasca efectuada per aquesta Cambra.

I en un plaç mínim de temps, aquest CONSELL CONSTITUENT haurà d'aprovar les Disposicions Transitòries, una vegada refrendada la Constitució pel Poble Andorrà.

Reiterem, avui i aquí, la nostra voluntat de consens per elaborar i aprovar:

La Llei de traspàs de competències Institucionals,

La Llei del Tribunal Constitucional,

La Llei del Poder Judicial,

I totes les altres lleis necessàries per a l'aplicació efectiva de la Constitució.

I també reiterem la nostra voluntat de consens en la tasca de construcció d'Estat que el Poble Andorrà ens ha encomanat a tots nosaltres, i ens comprometem des d'ara mateix a col.laborar amb totes les nostres forces per assolir les fites legislatives enunciades, compromís contret amb els nostres electors en el decurs de la proppassada campanya electoral.

I finalment, ens posem a la disposició d'aquesta M.I. SINDICATURA avui àmpliament elegida i d'aquesta M.I. Assemblea per, plegats, units en l'esforç i en la il.lusió, fer possible el nou estat de dret andorrà.”

Finalitzada aquesta intervenció, el M.I. Sr. Miquel Naudí Casal demana si algun altre Conseller vol manifestar-se, i en no haver-hi cap intervenció, proposa que la prestació de jurament dels nous Síndics Generals se celebri aquesta mateixa tarda a les 17.00 hores. En no manifestar-se cap objecció, declara aprovada la proposta. Recorda que, d'acord amb el protocol tradicional, la cerimònia de prestació de jurament requereix la participació dels Porters i assenyala que, segons el costum de la Cambra, correspondria ocupar aquests càrrecs als MM.II. Srs. Pere Altimir Pintat i Antoni Jordi Areny, de les Parròquies de Sant Julià de Lòria i d'Escaldes-Engordany, respectivament.

No es formula tampoc cap oposició a aquesta proposta, que es declara aprovada per assentiment.

I, conformement als acords adoptats, el M.I. Sr. Miquel Naudí Casal suspèn la sessió, essent les dotze del migdia.

A un quart de sis de la tarda reprèn la sessió. Hi són presents tots els membres de la M.I. Assemblea, a excepció dels MM.II. Srs. Jordi Farràs Forné i Josep Marsal Riba que han

romàs en el despatx de la M.I. Sindicatura i del M.I. Sr. Robert Cassany Vila que ha hagut d'absentar-se per motius personals.

El M.I. Sr. Miquel Naudí Casal es revesteix del Gambeto i del Tricorni de Conseller General i demana als MM.II. Srs. Porters que vulguin anar a cercar els nous Síndics Generals i acompanyar-los a la Sala de Sessions.

Els MM.II. Srs. Pere Altimir Pintat i Antoni Jordi Areny, Porters del Consell General, surten de la Sala de Sessions, i hi retornen uns minuts després junt amb els MM.II. Srs. Síndics, els quals vesteixen la capa i el bicorni propis del càrrec, i els acompanyen fins al bell mig de la Sala de Sessions, front la taula presidencial. Al damunt d'aquesta hi ha plaçat un crucifix.

El M.I. Sr. Miquel Naudí Casal, adreçant-se al M.I. Sr. Jordi Farràs Forné, pronuncia la fórmula següent:

- "Vós, Jordi Farràs Forné, que heu estat elegit per al càrrec de Síndic General, jureu complir i fer complir els privilegis, usos, costums, consuetuds, lleis escrites i no escrites del Principat d'Andorra?"

El M.I. Sr. Jordi Farràs Forné, amb la mà dreta estesa vers el Sant Crist, respon:

- "Sí, ho juro!"

I el M.I. Sr. Miquel Naudí Casal contesta al seu torn:

- "Si així ho feu, bon andorrà sereu!"

Seguidament, i amb la mateixa solemnitat, el M.I. Sr. Miquel Naudí Casal s'adreça al M.I. Sr. Josep Marsal Riba en els termes següents:

- "Vós, Josep Marsal Riba, que heu estat elegit per al càrrec de Sub-Síndic General, jureu complir i fer complir els privilegis, usos, costums, consuetuds, lleis escrites i no escrites del Principat d'Andorra?"

El M.I. Sr. Josep Marsal Riba, amb la mà dreta allargada damunt del crucifix, respon:

- "Sí, ho juro!"

I el M.I. Sr. Miquel Naudí Casal, al seu torn diu:

- "Si així ho feu, bon andorrà sereu!"

Tot seguit, el M.I. Sr. Miquel Naudí Casal invita els nous Síndics a ocupar el lloc que els és reservat a la presidència i, un cop instal·lats, pronuncia el parlament següent:

"Molt Il.lustre Senyor Síndic General,

Molt Il.lustre Senyor Sub-Síndic General,

Molt Il.lustres Senyores i Senyors Consellers Generals,

Senyores i Senyors,

Com a Conseller de més edat de la Parròquia de Canillo tinc l'alt honor i la sincera satisfacció d'adreçar, en nom del M.I. Consell General, les primeres paraules de felicitació als nous Molt Il.lustres Senyors Síndic i Sub-Síndic Generals, que acaben de prestar solemne jurament.

Amb aquest acte la Cambra disposa ja dels seus òrgans rectors i es troba en situació d'abordar la nova legislatura que avui comença. La feina que ens espera a tots plegats ben segur que no serà pas fàcil, ans el contrari serà feixuga i caldrà fer prova de bona voluntat per conciliar interessos i ajuntar parers. Confio, però, que amb l'entusiasme que no ens manca a cap dels aquí presents, i amb l'impuls que, com a Presidents de l'Assemblea Andorrana, sabreu aportar, el nostre País retrobarà l'estabilitat necessària i seguirà avançant cap a les més altes fites de progrés, democràcia i llibertat, tot guardant, però, els trets d'identitat històrics que fins avui han garantit l'existència del nostre país al llarg dels segles.

Les vostres qualitats humanes i la vostra trajectòria en els afers públics, són garantia per a tots nosaltres i per això em permeto brindar-vos la més lleial col.laboració.

Novament enhorabona i que tinguem l'encert que Andorra es mereix.

Visca Andorra !!”

El M.I. Sr. Jordi Farràs Forné respon a aquestes paraules, amb el parlament següent:

“MM.II. Senyores i Senyors,

En nom del M.I. Sr. Sub-Síndic i en el meu propi, vull agrair el suport que hem rebut d'aquesta Molt Il.lustre Assemblea.

La legislatura que avui encetem, serà, per molts motius, d'una transcendència especial i determinant per al futur del nostre país.

Tots som conscients que el poble andorrà ens ha encomanat, en les passades eleccions generals, una tasca prioritària i bàsica:

* Enllestir els treballs de redacció d'una Constitució moderna que faci d'Andorra un Estat de Dret reconegut internacionalment.

Aquesta Sindicatura encetarà d'immediat els tràmits per reiniciar la negociació constitucional amb els Coprínceps allí on la deixà el Consell General dissolt el passat dia 30 de gener.

Tenint com a punt de partida i com a document de treball el text de l'Avantprojecte que existeix, caldrà que d'immediat, aquesta M.I. Assemblea procedeixi a assentar les bases i principis que han de millorar el treball de la Comissió Parlamentària, designada especialment per tractar aquesta qüestió.

Alhora, aquesta millora també haurà de traduir-se en l'establiment d'uns canals àgils d'informació i discussió amb el conjunt d'aquesta Cambra en primer terme, així com amb les altres Institucions andorranes concernides: el Govern i els Comuns.

La Constitució, llei fonamental de vertebració de les Institucions i de la societat, no és ni ha de ser patrimoni de ningú.

La Constitució ha d'esdevenir, un cop ratificada en referèndum pel conjunt del poble andorrà, el marc de referència comú de tots els andorrans.

Amb l'objectiu d'elaborar un projecte de Constitució que reculli els anhels i satisfaci les necessitats del poble andorrà, aquesta Sindicatura treballarà per recollir l'adhesió de totes les forces polítiques andorranes. Tant les representades en aquesta Assemblea

Parlamentària com aquelles que no han aconseguit majoria en la recent contesa electoral.

A l'entorn del projecte constitucional, considerem que en moments d'especial transcendència, cal parlar el llenguatge de la veritat, defugint de les ambigüitats. Així doncs, cal dir que totes les qüestions cabdals de l'actual procés Constituent seran analitzades i resoltes sense cap mena de reserva, "tabú" o restricció.

Conscients de la responsabilitat que ens ha estat encomanada i amb una visió d'Estat que transcendeixi, sense oblidar-la, la nostra distinta procedència parroquial, haurem de treballar també plegats, a fi de trobar noves fórmules de representació dels andorrans.

Caldrà aconseguir que, de manera equilibrada i no traumàtica, tant la divisió territorial de l'estat en les set parròquies tradicionals com la importància nacional de la població andorrana, tinguin la consideració necessària i suficient en la composició del futur parlament.

Paral·lelament, caldrà també procedir a la definitiva delimitació de competències amb els Comuns amb la finalitat de deixar clarament determinat, al text constitucional, el principi de l'autonomia competencial i financera dels Comuns.

El Consell General haurà també de tramitar ràpidament la proposició de modificació del Codi de la Nacionalitat Andorrana que es troba ja en període de discussió parlamentària. La defensa de la identitat nacional reclama l'adopció urgent de nous criteris d'accés a la nacionalitat que, tot i preservant les nostres arrels, ofereixin una possibilitat responsable i generosa d'integració als infants nats a Andorra, fills de pares estrangers.

Mantenint doncs aquesta prioritat absoluta per a la qüestió constitucional i el necessari treball legislatiu d'acompanyament, convé, finalment, que tinguem ben present que el desenvolupament econòmic i social del país no es pot aturar a l'espera de l'adopció de la Constitució.

Caldrà doncs treballar per fer legislativament possible el dret dels ciutadans a viure d'una forma més digna i d'assolir unes altes quotes en qualitat de vida, habitatge, sanitat, educació i benestar social.

En aquesta via, caldrà enllestir ràpidament les proposicions de Llei de l'Educació i de la Llei de l'Esport.

Hem de prendre consciència de la responsabilitat, que tots nosaltres tenim, de mantenir, restablir i transmetre a les properes generacions l'equilibri ecològic de l'atmosfera, les aigües i el sòl.

En conseqüència, caldrà donar al Cap de Govern, que aquest Consell General haurà d'elegir properament, els mitjans pressupostaris i legislatius que permetin al Govern de l'Estat acomplir amb rapidesa i eficàcia les tasques que institucionalment li pertanyen, al servei del poble andorrà.

Amb la ferma voluntat de treballar sense defallences per aconseguir acabar la negociació constitucional en els propers mesos, i amb l'esperança posada en la consolidació de la unió nacional a l'entorn de la futura constitució, proclamen la nostra fe en el poble andorrà i en el futur del nostre Estat, lliure i sobirà.

Visca Andorra!!

Tot seguit, els MM.II. Srs. Síndic i Sub-Síndic Generals fan el tomb de l'hemicicle saludant, per ordre protocol·lari de Parròquies, tots i cadascun dels membres de la Cambra.

I, en retornar al seu lloc a la presidència, el M.I. Sr. Síndic General aixeca la sessió, de la què se n'ha estès aquesta acta als efectes pertinents. Són tres quarts de sis de la tarda, aproximadament.

P.O. del M.I. Consell General
El Secretari General en funcions

V. i P.
El Conseller de més edat
de la Parròquia de Canillo